

Agata Szczuka

nauczyciel współorganizujący proces kształcenia i surdopedagog

Tekst powstał w ramach cyklu "Odporna szkoła" i jest częścią materiałów dotyczących pracy nauczyciela wspomagającego.

Dobre praktyki

Nauczyciel współorganizujący to nauczyciel, którego zadaniem jest współorganizowanie procesu kształcenia ucznia z orzeczeniem w placówce edukacyjnej. Poza powyższą funkcją, jest to jednak przede wszystkim osoba najbliższa dziecku, która znajduje się zawsze obok, wspierając go, gdy znajdzie się w trudnej sytuacji. Jak zatem nauczyciel współorganizujący ma wspierać ucznia, gdy pozbawiony jest bezpośredniego kontaktu z nim? Powyższe pytanie zrodziło u mnie potrzebę znalezienia nowych metod i form pracy, które pozwoliłyby na lepsze odnalezienie się ucznia w nowej, zdalnej rzeczywistości edukacyjnej.

Pracuję w Szkole Podstawowej nr 2 w Będzinie jako nauczyciel współorganizujący proces kształcenia uczennicy z niepełnosprawnością sprzężoną, w tym z niedosłuchem centralnym i afazją, znajdującą się w 7 klasie oraz jako surdopedagog prowadzący zajęcia rewalidacyjne z uczniami słabosłyszącymi.

U osób słabosłyszących występuje m. in. obniżona uwaga słuchowa, pamięć słuchowa oraz trudności ze skupieniem się na informacji przekazywanych werbalnie. Lekcje prowadzone w trybie zdalnym powodują wystąpienie kolejnych barier, które utrudniają uczniom słabosłyszącym odnalezienie się w nowej rzeczywistości, takich jak: występowanie szumu informacyjnego, nakładanie się wielu głosów jednocześnie, jak i zakłócenia w przekazie informacji spowodowane słabszym łączem internetowym, a także trudność w rozumieniu dźwięków, które są przetworzone i zniekształcone przez mikrofon.

To wszystko powoduje u dzieci słabostyszających szybszą męczliwość i łatwość w zgubieniu toku lekcji oraz mniej efektywne przyswajanie wiadomości szkolnych. Ponadto, lekcje zdalne wymagają od ucznia samodyscypliny, dobrej organizacji pracy oraz motywacji wew-nętrznej. Częstym zjawiskiem wśród uczniów jest brak poczucia, że są w szkole i zasiadając przed komputerem często są w piżamach, bez śniadania lub zapominają się logować na lekcje tracąc poczucie czasu.

Dzieje się tak, ponieważ większość uczniów nie potrafi przełączyć się na tryb nauki w warunkach domowych ze względu na dodatkowe bodźce, które mogą rozpraszać ich uwagę. Dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest to więc zadanie podwójnie trudne, ponieważ zostaje zaburzony codzienny, dotychczasowy schemat dnia. Dlatego kluczowym dla mnie zadaniem było znalezienie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jak dostosować plan pracy nauczyciela współorganizującego do indywidualnych potrzeb i możliwości uczennicy?
2. Jak na nowo przywrócić stały rytm dnia?
3. Jakie metody pozwolą mi uporządkować i utrwalić zdobytą wiedzę i umiejętności?

Jak dostosować plan pracy nauczyciela współorganizującego do indywidualnych potrzeb i możliwości uczennicy

Jako nauczyciel współorganizujący, w porozumieniu z dyrekcją i mamą uczennicy, podzieliłam 20 godzin etatu w następujący sposób: 10 godzin logowania się na lekcje przedmiotowe oraz 10 godzin na indywidualne zajęcia pozalekcyjne z uczennicą. Podczas zajęć popołudniowych przesyłam uczennicy notatki sporządzane przeze mnie na lekcjach przedmiotowych, dzięki czemu uczennica może uzupełnić braki w swoich lub mieć gotowe notatki do wydrukowania. Dodatkowo, podczas tych zajęć utrwalam zdobytą wiedzę i umiejętności, tłumacząc niezrozumiałe zagadnienia oraz przygotowuję się z uczennicą do kartkówek i sprawdzianów tworząc z nią mapy wizualne/sketchnoting.

Jak na nowo przywrócić stały rytm dnia

Podczas zdalnego trybu nauki, stworzyłyśmy z mamą uczennicy kontrakt behawioralny, w którym ma wyróżnione zadania do wykonania w ciągu dnia w odpowiedniej kolejności m.in. ubranie się, zjedzenie śniadania, przygotowanie miejsca do nauki, zalogowanie się na lekcje,

zapisanie najważniejszych informacji, zapisanie pracy domowej oraz zaplanowanie odpoczynku bez włączenia urządzeń (rysowanie, zabawa z kotem, ćwiczenia). Dodatkowo, uczennica posiada grafik dnia w postaci tablicy, na której przypina kolorowe karteczki z zapisanymi rzeczami, które musi zrobić do końca dnia np. praca domowa lub informacja o najbliższej kartkówce czy sprawdzianie.

Zgodnie z powyższym kontraktem, mama przydziela uczennicy określoną ilość punktów, informując ją jakie zadania udało jej się wykonać. Za zebranie określonej ilości punktów przydzielane są nagrody, które uczennica uzgodniła wspólnie z mamą.

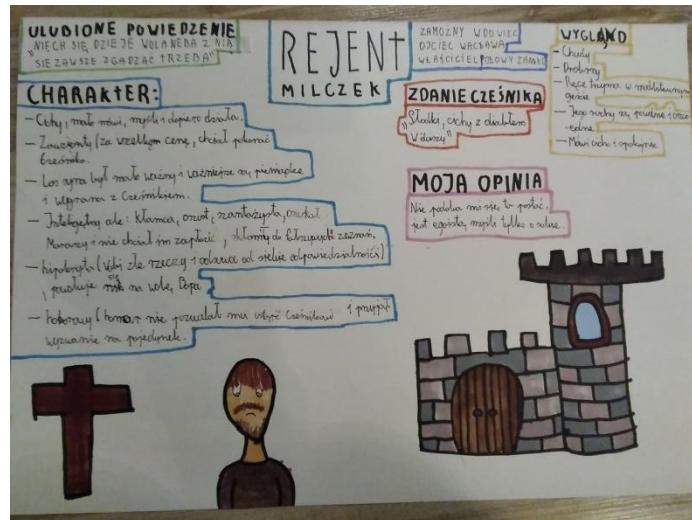
Jakie metody pozwolą mi uporządkować i utrwalić zdobytą wiedzę i umiejętności

Mówi się, że jeden obraz wart jest więcej niż tysiąc słów. Myślę, że to przysłowie najlepiej oddaje istotę metody, jaką jest myślenie wizualne/sketchnoting. Podczas pracy zdalnej, wspólnie z uczennicą tworzę mapy wizualne jako powtórzenie wiadomości do kartkówek i sprawdzianów z różnych przedmiotów szkolnych.

Metoda ta pomaga przedstawić w prosty sposób trudne zagadnienia matematyczne, chemiczne lub fizyczne za pomocą prostych rysunków, ikon i krótkich haseł, które stanowią wizualne opracowanie danego tematu. Taka forma przedstawienia zagadnień pozwala szybko i przejrzysto uporządkować zakres materiału do nauki. Metoda ta doskonale sprawdzi się u uczniów, którzy mają trudności z pisaniem tradycyjnych notatek.

Dlaczego zatem warto wykorzystywać sketchnoting w edukacji zdalnej? Przede wszystkim dlatego, że myślenie wizualne uruchamia wyobraźnię i pobudza kreatywność, a także aktywuje

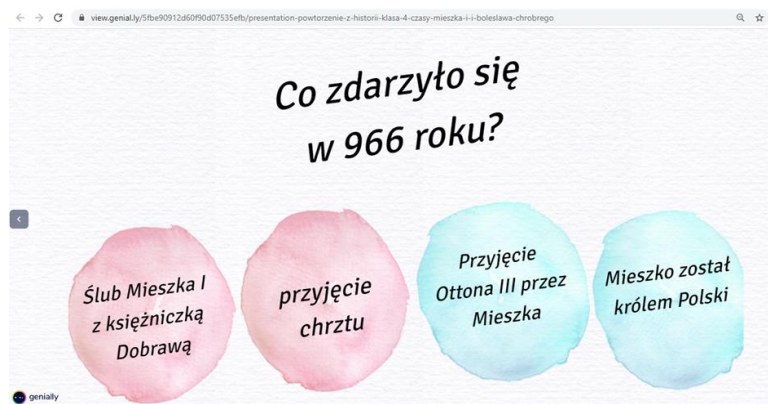
doświadczenia i budzi radość, co przekłada się na wyższą efektywność zapamiętywania istotnych informacji.

Charakterystyka Rejenta wykonana przez uczennicę w formie mapy myśli

Drugą metodą, którą posługuję się podczas pracy zdalnej, zarówno jako nauczyciel współorganizujący, jak i surdopedagog na zajęciach rewalidacyjnych, są gry dydaktyczne i ćwiczenia interaktywne na platformie wordwall.net, genially oraz gry typu escape room.

Przede wszystkim jest to atrakcyjna forma utrwalania wiedzy dla uczniów, która poprzez element rywalizacji zwiększa efektywność uczenia się, motywuje do podjęcia wysiłku i umożliwia osiągnięcie celu edukacyjnego. Dodatkowo, nauczyciel dostaje odpowiedź zwrotną o poziomie opanowania danego materiału, a uczeń informację o swoich postępach.

Quiz wiedzy z historii na genial.ly, autor: Agata Szczuka

<https://view.genial.ly/5f912d60f90d07535efb/presentation-powtorzenie-z-historii-klasa-4-czasy-mieszka-i-i-boleslawa-chrobrego>

Zajęcia rewalidacyjne, ćwiczenia rozwijające kreatywne myślenie na wordwall.net, autor: Agata Szczuka

<https://wordwall.net/pl/resource/6222692>